

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA**NUTARIMAS****DĖL ATSISAKYMO PRADĖTI TYRIMĄ DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „SAURIDA“ VEIKSMŲ CENTRALIZUOTAI TIEKIANT SUSKYSTINTAS NAFTOS DUJAS ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS**

2013 m. liepos 2 d. Nr. 1S-86

Vilnius

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau – Konkurencijos taryba) 2013 m. liepos 2 d. tvarkomajame posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl atsisakymo pradėti tyrimą dėl Uždarnosios akcinės bendrovės „Saurida“ (juridinio asmens kodas 266916280) (toliau – UAB „Saurida“, įmonė) veiksmų centralizuotai tiekiant suskystintas naftos dujas atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo (toliau – Konkurencijos įstatymas) 7 straipsnio reikalavimams.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(1) Konkurencijos taryba 2013 m. sausio 16 d. gavo Mažeikių rajono savivaldybės prašymą¹ dėl UAB „Saurida“ veiksmų padidinus suskystintų naftos dujų², kurios Mažeikių miesto daugiabučių namų gyventojams (toliau – vartotojai arba abonentai) tiekiamos vamzdynais iš rezervuarų³ ar grupinių balionų įrenginių⁴ (toliau – centralizuotai tiekiamos SND arba SND), kainas. Prašyme buvo prašoma įvertinti, ar įmonė nuo 2012 m. gruodžio 1 d. padidinusi SND pastoviosios kainos dalies tarifą nuo 6,05 Lt su PVM iki 18,15 Lt su PVM tuo nepažeidė Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio 1 punkto nuostatų.

(2) Atsižvelgusi į savivaldybės pateiktą informaciją apie centralizuotai tiekiamų SND kainų padidinimą, Konkurencijos taryba kreipėsi į UAB „Saurida“ dėl papildomos informacijos ir duomenų pateikimo⁵. Informacijos, susijusios su prekybos SND reglamentavimu, nagrinėjimo metu taip pat gauta iš Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos⁶.

(3) 2013 m. liepos 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo pakeitimai⁷, numatę, kad centralizuotai tiekiamų SND kainos yra reguliuojamos. Minėto įstatymo pakeitimo įstatyme⁸ įtvirtinta, jog energetikos įmonių nustatytos SND kainos galioja iki 2013 m. gruodžio 1 d., todėl iki minėtos datos šiame nutarime nagrinėjamos UAB „Saurida“ nustatytos SND kainos nėra reguliuojamos.

¹ Bylos tomas Nr. 1, psl. 1-5.

² Suskystintos naftos dujos – tai sočiųjų ir nesočiųjų angliavandenilių mišinys, išgautas perdirbant naftos produktus, kuris normaliomis sąlygomis yra dujinės, o suslėgtas – skystos būsenos (Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. liepos 18 d. įsakymo Nr. 4-331 „Dėl suskystintų naftos dujų sistemų eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 85-3397) 6 punktas).

³ Rezervuaras – rezervuarų įrenginys – antžeminis ar požeminis slėginis rezervuaras (rezervuarai) kartu su jungiamaisiais vamzdynais, uždaromaisiais įtaisais, dujų slėgio regulatoriais, apsauginiais vožtuvais, skirtas SND laikyti ir nenutrūkstamai skirstyti (ten pat).

⁴ Dujų balionų įrenginys – dujų tiekimo ir laikymo įrenginys, susidedantis iš dujų balionų, jungiamųjų vamzdynų, uždaromųjų įtaisų, dujų slėgio reguliavimo ir apsauginės armatūros (ten pat).

⁵ Bylos tomas Nr. 1, psl. 7-11, psl. 22-24.

⁶ Bylos tomas Nr. 1, psl. 39-41.

⁷ Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (Žin., 2002, Nr. 56-2224; 2013, Nr. 68-3414) 19¹ straipsnis.

⁸ Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 2, 19, 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 19¹ straipsniu įstatymo (Žin., 2013, Nr. 68-3414) 5 straipsnio 2 dalis.

(4) Vartotojams SND centralizuotai tiekiamos vadovaujantis SND pardavėjo ir pirkėjo (vartotojo) pirkimo – pardavimo sutartimi⁹.

(5) Verstis prekyba SND yra leidžiama tik šios veiklos leidimą turintiems ūkio subjektams¹⁰.

(6) Mažeikių rajono savivaldybės teigimu, UAB „Saurida“ yra vienintelė įmonė Mažeikių mieste, centralizuotai tiekianti SND daugiabučių namų gyventojams. Savivaldybė nurodė, kad UAB „Saurida“ SND Mažeikių mieste tiekia apie 14 000 abonentų.

(7) 2012 m. pabaigoje įmonė SND centralizuotai tiekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] abonentams¹¹.

(8) UAB „Saurida“ centralizuotai tiekiamų SND kainą sudaro SND pastovioji kainos dalis, kurią abonentas moka kiekvieną mėnesį, nepriklausomai nuo jo sunaudoto SND kiekio, bei SND kintamoji kainos dalis, kuri yra apskaičiuojama abonto per mėnesį sunaudotą SND kiekį padauginus iš SND kintamosios kainos dalies tarifo.

(9) Įmonė nuo 2012 m. gruodžio 1 d.¹² visiems vartotojams nustatė naujus SND pastoviosios kainos dalies tarifus, t. y. vietoj 6,05 Lt su PVM tarifo buvo nustatytas 18,15 Lt su PVM tarifas. Pažymėtina, kad SND kintamosios kainos dalies tarifai nebuvo pakeisti.

(10) Įmonės iki 2012 m. gruodžio 1 d. taikytos ir nuo 2012 m. gruodžio 1 d. taikomos SND kainos pateikiamos žemiau esančiose lentelėse:

1 lentelė. UAB „Saurida“ nuo 2011 m. balandžio 1 d.¹³ iki 2012 m. gruodžio 1 d. taikytos SND kainos

SND panaudojimo būdas	SND pastovioji kainos dalis, per mėn., Lt su PVM (21 %)	SND kintamoji kainos dalis, už 1 m ³ , Lt su PVM (21 %)
Dujos, naudojamos valgio gamybai	6,05	10,65
Dujos, naudojamos šildymui	6,05	6,56
Dujos pagal normą, kai nėra įrengta apskaitos prietaisų	6,05	39,40

2 lentelė. UAB „Saurida“ nuo 2012 m. gruodžio 1 d. taikomos SND kainos

SND panaudojimo būdas	SND pastovioji kainos dalis, per mėn., Lt su PVM (21 %)	SND kintamoji kainos dalis, už 1 m ³ , Lt su PVM (21 %)
Dujos, naudojamos valgio gamybai	18,15	10,65
Dujos, naudojamos šildymui	18,15	6,56
Dujos pagal normą, kai nėra įrengta apskaitos prietaisų	18,15	39,40

(11) Pagal įmonės pateiktus duomenis¹⁴, 2012 m. beveik visi įmonės abonentai SND naudojo valgio gamybai.

(12) Konkurencijos taryba, atsižvelgdama į tai, kad UAB „Saurida“, aiškindama SND pastoviosios kainos dalies padidinimo priežastis, žiniasklaidoje¹⁵ buvo nurodžiusi, jog: „<...>

⁹ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. kovo 2 d. įsakymo Nr. 1-41 „Dėl prekybos naftos produktais taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2012, Nr. 29-1334) 61 punktą.

¹⁰ Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (Žin., 2002, Nr. 56-224; 2011, Nr. 160-7576) 20 straipsnio 3 dalis, 23 straipsnis.

¹¹ Bylos tomas Nr. 1, psl. 14; Bylos tomas Nr. 2, psl. 3.

¹² Bylos tomas Nr. 1, psl. 2.

¹³ Bylos tomas Nr. 1, psl. 42.

¹⁴ Bylos tomas Nr. 2, psl. 2.

reikia sukaupti lėšų, nes šiais metais įmonė pradeda atnaujinti talpyklas ir vamzdynus. Investicijos į remontą <...> sieks 2 milijonus litų“, paprašė pateikti detalius skaičiavimus bei planuojamų atlikti darbų sąmatas, pagrindžiančias SND pastoviosios kainos dalies tarifų padidinimą.

(13) UAB „Saurida“ nurodė¹⁶, kad pagrindinė priežastis, dėl kurios buvo padidinti SND pastoviosios kainos dalies tarifai – būtinybė atlikti SND dujotiekio ir jo įrenginių remonto ir renovacijos darbus: keisti pasenusias armatūros dalis, remontuoti nusidėvėjusius dujotiekio tinklus, atnaujinti grupinius rezervuarų įrenginius, pakeisti grupinių rezervuarų įrenginių aptvėrimo tvoras, rezervuarų technines dalis, atnaujinti dujotiekio tinklus. Įmonės teigimu, šiems darbams atlikti būtinos ženklios piniginės lėšos, kurias ketinama sukaupti per pajamas, gautas iš SND pastoviosios kainos dalies įmokų.

(14) UAB „Saurida“ nurodė¹⁷, kad preliminariais skaičiavimais iš viso remonto ir renovacijos išlaidos sudarys [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Lt, o investuotos lėšos atsipirks per [KOMERCINĖ PASLAPTIS] metus. Įmonės pateiktais duomenimis¹⁸, požeminio dujotiekio remonto išlaidos sudarys [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Lt, redukcinių galvučių renovacija – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Lt, jungiamojo vamzdyno remontas – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Lt, grupinių įrenginių aptvėrimo tvorų pakeitimas ir paviršiaus dangų sutvarkymas – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Lt, stovų čiaupų pakeitimas – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Lt. UAB „Saurida“ teigimu, Konkurencijos tarybai pateiktos remonto ir renovacijos išlaidos yra apskaičiuotos pagal šiuo metu galiojančias medžiagų ir darbų kainas, remiantis anksčiau atliktais remonto darbais ir įmonės turimais skaičiavimais.

(15) Pažymėtina, kad ūkio subjektai, eksploatuojantys SND sistemas¹⁹, privalo laikytis Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. liepos 18 d. įsakyme Nr. 4-331 „Dėl suskystintų naftos dujų sistemų eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 85-3397) (toliau – Eksploatavimo taisyklės) nustatytų SND sistemos techninių, organizacinių, techninės saugos ir eksploatavimo reikalavimų. Eksploatavimo taisyklėse²⁰ nustatyta, kad SND sistemas eksploatuojančios kvalifikuotos tarnybos turi užtikrinti patikimą, efektyvų ir saugų SND sistemos eksploatavimą, laiku atlikti SND sistemos techninės priežiūros, patikrinimo ir remonto darbus. SND įrenginių remonto darbai planuojami įvertinant ir analizuojant jų naudojimo ypatumus, techninės priežiūros metu nustatytus trūkumus ir įrenginių techninę būklę, taip pat, kad įrenginių analizės rezultatų pagrindu turi būti sudaromi įrenginių rekonstravimo, kapitalinio ir paprastojo remonto darbų einamųjų ar sekančių metų planai (programos)²¹.

(16) Įmonės teigimu²², Mažeikių miesto dujotiekio tinklus sudaro virš [KOMERCINĖ PASLAPTIS] km požeminio plieninio dujotiekio, jungiančio [KOMERCINĖ PASLAPTIS] grupinių rezervuarų įrenginių, kurių didžioji dalis yra įrengti daugiau nei prieš 30 metų. Įmonės vertinimu, dujotiekis ir jo įrenginiai yra fiziškai pasenę, todėl siekiant užtikrinti saugų SND sistemos eksploatavimą, būtina šiuos įrenginius remontuoti ir renovuoti.

(17) Įmonė taip pat nurodė²³ kitas SND pastoviosios kainos dalies tarifų padidinimo priežastis: minimalios mėnesinės algos, elektros energijos įkainių, skolų administravimo išlaidų padidėjimas, finansiniai įmonės išpareigojimai kredito įstaigoms.

¹⁵ Lietuvos radijo ir televizijos interneto tinklalapis, adresu http://www.lrt.lt/naujienos/ekonomika/4/10418/suskystintu_duju_kaina_kai_kuriuose_miestuose_padidejo_kelis_kartus. Prisijungimo laikas: 2013-06-17.

¹⁶ Bylos tomas Nr. 1, psl. 13, psl. 29.

¹⁷ Bylos tomas Nr. 1, psl. 13, psl. 29; Bylos tomas Nr. 2, psl. 2-3, psl. 32.

¹⁸ Bylos tomas Nr. 1, psl. 13; Bylos tomas Nr. 2, psl. 2-3.

¹⁹ SND sistema – suskystintų naftos dujų vamzdynų ir dujų įrenginių (išskyrus transporto priemonių dujų įrangą ir jos užpildymo įrenginius – degalines) SND transportuoti, laikyti, pilstyti, skirstyti ir vartoti (išskyrus buitinius dujų vartotojus) visuma (Eksploatavimo taisyklių 6 punktą).

²⁰ Eksploatavimo taisyklių 7-8 punktai, 11 punktą.

²¹ Eksploatavimo taisyklių 293-294 punktai.

²² Bylos tomas Nr. 1, psl. 13; Bylos tomas Nr. 2, psl. 2.

²³ Bylos tomas Nr. 1, psl. 14-15.

(18) Konkurencijos taryba, siekdama įvertinti UAB „Saurida“ nuo 2012 m. gruodžio 1 d. taikomą centralizuotai tiekiamų SND kainodarą, prašė įmonės pateikti duomenis, susijusius su įmonės taikoma centralizuotai tiekiamų SND kaštų struktūra, išvardinti, kokios sąnaudos yra įtraukiamos į SND pastoviąją bei kintamąją kainos dalis, apskaičiuojant nuo 2012 m. gruodžio 1 d. taikomus SND tarifus, bei kokią dalį šios sąnaudos sudaro galutinėje SND pastoviosios ir kintamosios kainos dalies struktūroje, taip pat nurodyti 2011 m. ir 2012 m. gautas pajamas bei patirtas sąnaudas.

(19) Įmonė nurodė²⁴, kad UAB „Saurida“ veiklos pajamos ir sąnaudos yra apskaitomos bendrai, neskaidant pagal atskiras veiklos rūšis ar kitus segmentus, ir kad įmonėje nenustatoma prekių pardavimo ar paslaugų teikimo kaštų struktūra, todėl įmonė negalėjo Konkurencijos tarybai nurodyti, kurios konkrečios įmonės sąnaudos yra įtraukiamos į SND pastoviąją, o kurios į kintamąją kainos dalį, apskaičiuojant nuo 2012 m. gruodžio 1 d. taikomus SND tarifus. Vietoj prašytų duomenų įmonė pateikė „UAB „Saurida“ dujų tinklų veiklos ataskaitą“²⁵, kurioje nurodytos 2011 m. – 2012 m. laikotarpio įmonės pajamos ir sąnaudos centralizuotai tiekiant SND, išvardintos sąnaudų sudėtinės dalys bei nurodytas 2011 m. ir 2012 m. įmonės gautas pelnas.

(20) Pagal UAB „Saurida“ pateiktas 2011 m. – 2012 m. laikotarpio pajamas ir sąnaudas, įmonės veikla 2011 m. ir 2012 m. buvo pelninga.

(21) Pažymėtina, kad analogiška veikla, t. y. centralizuotu SND tiekimu daugiabučių namų gyventojams, be UAB „Saurida“ Lietuvoje taip pat užsiima AB „Suskytintos dujos“. Konkurencijos taryba nagrinėjo nuo 2013 m. vasario 1 d. AB „Suskytintos dujos“ taikomas SND kainas ir konstatavo, jog nėra pagrindo įtarti, kad jos galėtų būti nesąžiningos (per didelės) konkurencijos teisės prasme²⁶.

(22) AB „Suskytintos dujos“, skirtingai nei UAB „Saurida“, SND tiekia ne vienoje, bet daugiau nei dvidešimtyje Lietuvos Respublikos savivaldybių. AB „Suskytintos dujos“ atskiroms savivaldybėms taiko nevienodas SND kainas. Savivaldybėms taikomos SND kainos priklauso nuo to, kuriam iš keturių skyrių yra priskiriama atitinkama savivaldybė, o kainos pagal skyrius yra nustatomos atsižvelgiant į konkretaus skyriaus patiriamus kaštus bei aptarnaujamą abonentų skaičių²⁷.

(23) Konkurencijos taryba, atsižvelgdama į tai, kad beveik visi UAB „Saurida“ ir AB „Suskytintos dujos“ abonentai²⁸ SND naudoja valgio gamybai, pagal įmonių pateiktus duomenis apie šių abonentų skaičių, jų sunaudojamą SND kiekį, taip pat įmonių taikomus SND tarifus apskaičiavo²⁹ vidutiniškai vieno abonto per mėnesį sunaudojamą dujų kiekį, tokio abonto vidutinės mėnesinės sąskaitos už SND dydį bei palygino UAB „Saurida“ ir AB „Suskytintos dujos“ abonentų vidutinės mėnesinės sąskaitos už SND dydžius. Atliktų skaičiavimų pagrindu nustatyta, kad vidutinė UAB „Saurida“ mėnesio sąskaita už SND sudaro 37,45 Lt su PVM, o vidutinė AB „Suskytintos dujos“ sąskaita už SND sudaro 31,02 Lt su PVM, t. y. vertine išraiška UAB „Saurida“ abonentai, SND naudojantys valgio gamybai, per mėnesį vidutiniškai sumoka 6,43 Lt su PVM daugiau nei AB „Suskytintos dujos“ atitinkamos vartotojų grupės abonentai, tuo tarpu procentine išraiška minėtas skirtumas sudaro apie 20 procentų.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(24) Konkurencijos įstatymo 7 straipsnis įtvirtina draudimą ūkio subjektams piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi atitinkamoje rinkoje atliekant visokius veiksmus, kurie riboja ar gali riboti

²⁴ Bylos tomas Nr. 1, psl. 13.

²⁵ Bylos tomas Nr. 1, psl. 31; Bylos tomas Nr. 2, psl. 34.

²⁶ Konkurencijos tarybos 2013 m. birželio 28 d. nutarimas Nr. 1S-85 „Dėl atsisakymo pradėti tyrimą dėl Akcinės bendrovės „Suskytintos dujos“ veiksmų centralizuotai tiekiant suskytintas naftos dujas atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams“.

²⁷ Duomenys paimti iš Konkurencijos tarybos 2013 m. birželio 28 d. nutarimo.

²⁸ UAB „Saurida“ atveju, SND valgio gamybai naudoja [KOMERCINĖ PASLAPTIS] procentai įmonės abonentų, AB „Suskytintos dujos“ atveju, SND valgio gamybai naudoja 99,4 procentai įmonės abonentų.

²⁹ Bylos tomas Nr. 1, psl. 50-51; Bylos tomas Nr. 2, psl. 39-40.

konkurenciją, nepagrįstai varžo kitų ūkio subjektų galimybes veikti atitinkamoje rinkoje arba pažeidžia vartotojų interesus. Kaip viena iš piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi formų Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio 1 punkte yra įvardijamas tiesioginis ar netiesioginis nesąžiningų kainų arba kitų pirkimo ar pardavimo sąlygų primetimas.

(25) Mažeikių rajono savivaldybės prašyme buvo nurodyta, kad UAB „Saurida“ nuo 2012 m. gruodžio 1 d. padidino Mažeikių miesto daugiabučių namų gyventojams centralizuotai tiekiamų SND pastoviosios kainos dalies tarifus. Pagal naujai nustatytą SND kainodarą, SND pastoviosios kainos dalies tarifai buvo padidinti nuo 6,05 Lt su PVM iki 18,15 Lt su PVM, tuo tarpu SND kintamosios kainos dalies tarifai liko nepakeisti.

(26) Kaip minėta šio nutarimo aprašomojoje dalyje, UAB „Saurida“ Konkurencijos tarybai nurodė, jog SND pastoviosios kainos dalies tarifų padidinimą daugiausia lėmė įmonės planuojami dujotiekio ir jo įrenginių remonto ir renovavimo darbai, kuriems atlikti yra reikalinga surinkti įmonės apskaičiuoto dydžio pinigines lėšas. Įmonė nurodė, kad planuojamų SND sistemos atnaujinimo darbų atsipirkimo laikotarpis yra [KOMERCINĖ PASLAPTIS] metai.

(27) UAB „Saurida“ taip pat nurodė, kad SND pastoviosios kainos dalies tarifų padidinimą lėmė padidėjusios sąnaudos darbuotojų užmokesčiui, elektros energijai bei skolų administravimui bei nurodė, kad įmonė turi finansinių įsipareigojimų kredito įstaigoms, kurie yra susiję su centralizuotu SND tiekimu. Įvertinus įmonės pateiktus duomenis, nustatyta, kad UAB „Saurida“ patirtos sąnaudos centralizuotai tiekiant SND 2012 m. padidėjo lyginant su 2011 m.

(28) Pažymėtina, kad vertinant galimai dominuojančio ūkio subjekto veiksmų, taikant tam tikras kainas, atitiktį Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio nuostatomis, kainų dydis pats savaime neparodo, jog jos yra nesąžiningos (nagrinėjamu atveju – nepagrįstai didelės) ir, kad jas taikydamas ūkio subjektas galimai pažeidė Konkurencijos įstatymo reikalavimus.

(29) Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), vadovaudamasis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika³⁰, 2009 m. kovo 27 d. sprendime³¹ pažymėjo, kad naujausioje Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikoje paprastai taikomas būdas nesąžiningai kainai nustatyti yra „<...> atsakant į du klausimus: ar skirtumas tarp patirtų išlaidų ir taikomų kainų yra pernelyg didelis, ir jeigu taip, ar taikoma kaina yra nesąžininga per se arba palyginus ją su konkuruojančiais produktais <...>. <...> taikomos kainos ir patirtų išlaidų lyginimas yra tik pirmasis žingsnis, siekiant nustatyti, ar taikomos kainos yra nesąžiningos. <...> United Brands byloje Teismas pažymėjo, kad piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi nustatomas, jei kaina nėra pagrįsta produkto ekonomine verte“.

(30) Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju Konkurencijos taryba negali tiksliai apskaičiuoti įmonės prognozuojamą 2013 m. pelno maržą, taikant nuo 2012 m. gruodžio 1 d. nustatytus SND tarifus, kadangi UAB „Saurida“ neišskiria, kurie kaštai dengiami iš SND pastoviosios ir kintamosios kainos dalies, be to, įmonė Konkurencijos tarybai nurodė, kad neturi tikslių duomenų apie įmonės investicijų dydžius kiekvienais metais į SND dujotiekio ir jo įrenginių atnaujinimo darbus per visą planuojamą darbų laikotarpį.

(31) Neturint pakankamai duomenų, nėra galimybės apskaičiuoti įmonės 2013 m. pelno maržos iš UAB „Saurida“ veiklos centralizuotai tiekiant SND vartotojams. Vis tik, remiantis aukščiau minėta Lietuvos Respublikos bei Europos Sąjungos teismų praktika, siekiant įvertinti, ar ūkio subjekto taikomos kainos yra per didelės konkurencijos teisės prasme, nepakanka apskaičiuoti ūkio subjekto taikomos pelno maržos, nes turi būti nustatyta, jog ūkio subjekto taikomos kainos yra nesąžiningos savaime arba palyginus jas su konkuruojančiais produktais. Kaip nurodė LVAT, naujausioje Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikoje paprastai taikomas modelis nesąžiningai kainai nustatyti, kuomet ūkio subjekto taikomos kainos yra lyginamos su

³⁰ Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 1978 m. vasario 14 d. sprendimas byloje *United Brands Company ir United Brands Continentaal BV prieš Komisiją*, 27/76. 250 p. – 253 p.

³¹ Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2009 m. kovo 27 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁸²²-454/2009.

konkuruojančiais produktais³². Atsižvelgus į tai, toliau UAB „Saurida“ taikomos SND kainos vertinamos būtent šiuo aspektu.

(32) Kaip minėta šio nutarimo aprašomojoje dalyje, be UAB „Saurida“ SND centralizuotai daugiabučių namų gyventojams kitose Lietuvos Respublikos savivaldybėse taip pat tiekia AB „Suskystintos dujos“, todėl Konkurencijos taryba, atsižvelgdama į tai, kad įmonės užsiima ta pačia veikla, palygino šių įmonių taikomas SND kainas. Konkurencijos taryba lygino tik SND valgio gamybai naudojančiams abonentams įmonių taikomas SND kainas, kadangi beveik visi UAB „Saurida“ abonentai SND naudoja valgio gamybai.

(33) Konkurencijos tarybos atliktų skaičiavimų pagrindu nustatyta, kad vertine išraiška UAB „Saurida“ abonentai, SND naudojantys valgio gamybai, per mėnesį vidutiniškai sumoka 6,43 Lt su PVM daugiau nei AB „Suskystintos dujos“ atitinkamos vartotojų grupės abonentai, tuo tarpu procentine išraiška minėtas skirtumas sudaro apie 20 procentų.

(34) Konkurencijos tarybos apskaičiuotas skirtumas tarp UAB „Saurida“ ir AB „Suskystintos dujos“ vartotojų sumokamų įmokų už SND savaime nėra pakankamas, kad leistų pagrįstai įtarti, jog UAB „Saurida“ taiko nesąžiningas (per dideles) kainas konkurencijos teisės prasme. Be to, nors UAB „Saurida“ bei AB „Suskystintos dujos“ užsiima analogiška veikla, t. y. centralizuotu SND tiekimu daugiabučių namų gyventojams, įvertinus UAB „Saurida“ pateiktus argumentus apie planuojamus atlikti dujotiekio ir jo įrenginių remonto ir renovavimo darbus bei planuojamus investicijų dydžius, manytina, kad abiejų įmonių kaštų struktūra centralizuotai tiekiant SND dėl minėtų aplinkybių skirtusi, t. y. UAB „Saurida“ kaštai galėtų būti didesni nei AB „Suskystintos dujos“ kaštai teikiant analogišką paslaugą, todėl įvertinus galimai skirtingas abiejų bendrovių kaštų struktūras, vien tik nustatytas faktas, jog UAB „Saurida“ taiko didesnes SND kainas, lyginant jas su AB „Suskystintos dujos“ kainomis, negali būti laikytinas pakankamu pagrindu įtarti, jog UAB „Saurida“ piktnaudžiauja dominuojančia padėtimi.

(35) Pažymėtina, jog tam, kad Konkurencijos taryba pradėtų ir atliktų tyrimą, būtina turėti informacijos ir duomenų, sudarančių pakankamą pagrindą įtarti Konkurencijos įstatymo nuostatų pažeidimą, tačiau pareiškėjo Konkurencijos tarybai pateikta bei nagrinėjimo metu įmonės pateikta informacija nesudaro pagrindo įtarti, jog UAB „Saurida“ nuo 2012 m. gruodžio 1 d. Mažeikių miesto daugiabučių namų gyventojams nustatytos centralizuotai tiekiamų SND kainos yra nesąžiningos ir tuo pažeidžiančios Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio nuostatas, todėl nesudaro pagrindo pradėti tyrimą dėl UAB „Saurida“ veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 7 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a:

Atsisakyti pradėti tyrimą dėl Uždarosios akcinės bendrovės „Saurida“ veiksmų centralizuotai tiekiant suskystintas naftos dujas atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas

---

³² Ten pat.